

Dragi osmaši,

Četvrtak 21.5.2020.

Nastavljamo s Nizinskom Hrvatskom, a danas ćemo obraditi „**Naselja Nizinske Hrvatske**“.

- **pogledajte** prezentaciju
- **pročitajte** udžbenik str. 160. – 165.
- **prepišite** plan ploče
- **riješite** zadatke u RB **str. 82. i 83.**

rok: **do subote 23. svibnja.**

- ne trebate svi slati zadaću nego ću ja odabrati nekoliko vas koji će mi poslati RB

Ukoliko imate nejasnoća slobodno mi se javite.

Sretno u radu! ☺

Osijek

Naselja Nizinske Hrvatske

Zagreb

Prisjetimo se...

- ✓ Makroregije
- ✓ Makroregionalno središte
- ✓ Regionalno središte
- ✓ Urbanizacija
- ✓ Deruralizacija

↑ Funkcionalna podjela Hrvatske

Tri tipa seoskih naselja:

- **nizna** („ušorena“) naselja: Slavonija, Međimurje, Podravina, Posavina

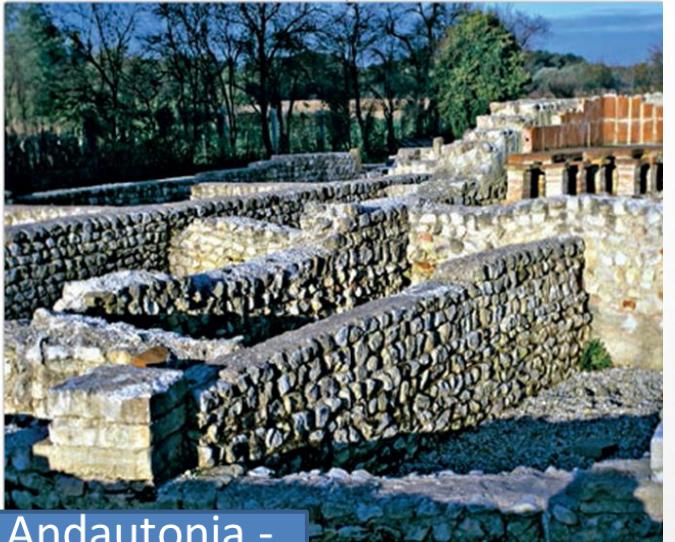
- **zbijena**: Hrvatsko zagorje

- **raštrkana**: Žumberak, Banovina, Kordun
 - deruralizacija, depopulacija

Antički gradovi u Nizinskoj Hrvatskoj

Andautonia -
Ščitarjevo

Siscia - Sisak

Cibalae -
Vinkovci

Marsonia –
Slavonski Brod

Mursa - Osijek

Srednjovjekovni i antički grad

Manji, na uzvišenju, ograđeni bedemima, neki su slobodni kraljevski gradovi

Dolaskom Turaka zaustavljen razvoj gradova

19. st. → industrijalizacija, promet → širenje gradova

Osječka makroregija

Osijek

- makroregionalno središte, najveće gospodarsko, prometno i upravno središte
- zbog svojega rubnoga geografskoga položaja ima najsporiji razvoj u usporedbi s ostalim makroregionalnim središtima u Hrvatskoj

Slavonski Brod

- regionalno središte slavonskoga dijela Posavine oko kojeg se oblikovala regija (industrija, prometno križište)

Vukovar

- najveća luka na Dunavu
- velika ratna stradanja

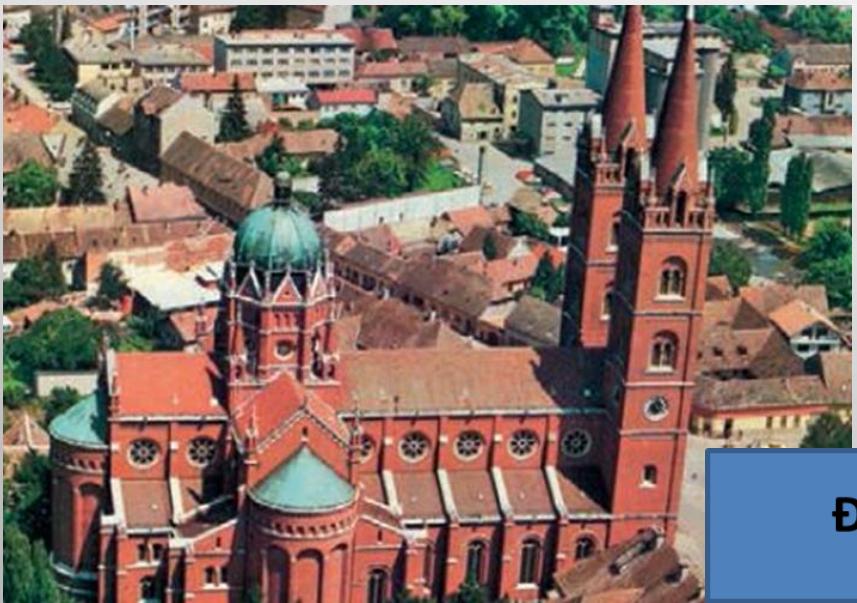

Požega –
prehrambena
industrija, razvoj
poljoprivrede

**Vinkovci – važno
željezničko
čvorište**

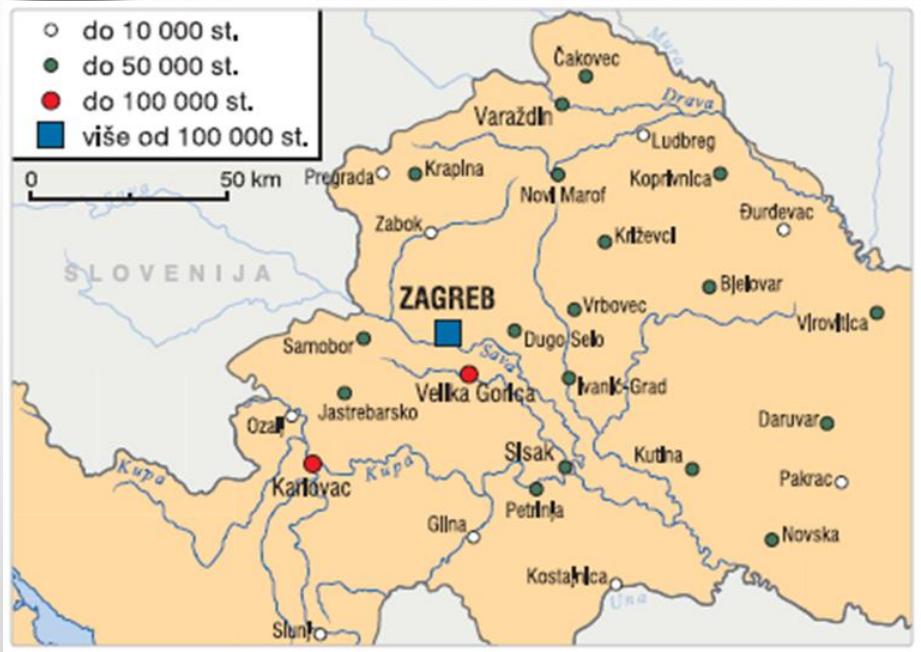

Đakovo

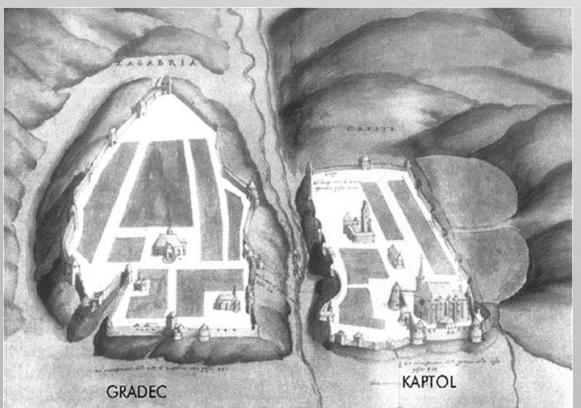
Županja

Zagrebačka makroregija

Makroregionalno središte, glavni grad,
gospodarsko, znanstveno i kulturno središte

Sateliti Zagreba

Velika Gorica

Zaprešić

Samobor

Sesvete

OSTALA NASELJA

- **Karlovac** - geoprometni položaj
- **Sisak** – regionalno središte Banovine i Posavine
- **Varaždin** – središte gornje Podravine i Hrvatskog zagorja, uspješan industrijski razvoj
- **Bjelovar** – najmanje regionalno središte, stočarska proizvodnja
- **Koprivnica** – prehrambena i farmaceutska industrija
- **Čakovec** – županijsko središte
- **Krapina** – županijsko središte

PONOVIMO USMENO

1. Navedite tri tipa seoskih naselja te ih poveži s područjima u kojima su se razvila.
2. Nabrojite negativne procese vezane za sela Nizinske Hrvatske.
3. Nabrojite antičke gradove Nizinske Hrvatske te ih povežite s njihovim današnjim nazivljem.
4. Nabrojite regionalna i ostala veća središta Osječke i Zagrebačke makroregije.
5. Opišite funkcije Zagreba.
6. Objasnite uzroke i posljedice razvitka Zagreba
kao najvećeg i glavnoga grada Hrvatske.

NASELJA NIZINSKE HRVATSKE

- seoska naselja: nizna, raštrkana, zbijena
- gradska naselja
 - antička urbana mreža: Siscia, Andautonia, Mursa, Cibalia, Marsonia
 - srednjovjekovni gradovi: na uzvišenju, ograđeni bedemima, dolaskom Turaka zaustavljen razvoj gradova
 - 19. st. ponovni razvoj (promet, industrija)
 - nakon II. svjetskog rata - najveći i najbrži rast i razvoj

Zagrebačka makroregija

- Zagreb
- Zaprešić, Samobor, Velika Gorica (satelitski gradovi Zagreba)
- Karlovac, Sisak, Varaždin, Bjelovar – regionalna središta
- Koprivnica, Križevci, Čakovec, Krapina, Jastrebarsko, Duga Resa, Kutina, Ivanić Grad, Petrinja...

Osječka makroregija

- Osijek
- Slavonski Brod - regionalno središte
- Vukovar, Vinkovci, Požega, Virovitica, Županja, Đakovo, Nova Gradiška, Beli Manastir...